

Domestikace živočichů

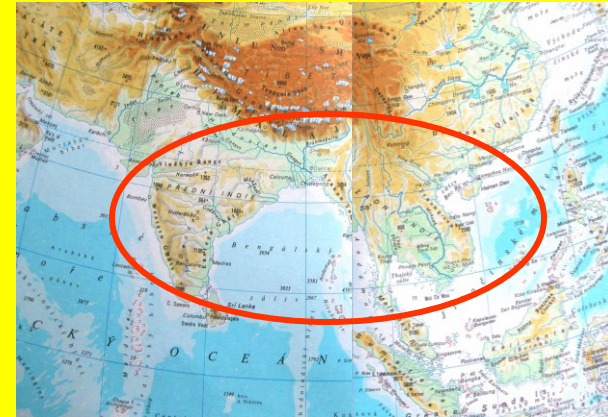
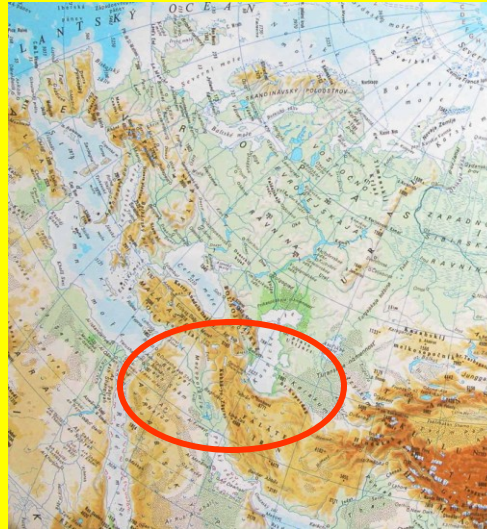
Domestikace živočichů

* Počátky

- před 30-40 tisíci lety krátkodobé zajetí
- nejstarší civilizace (před 10-12 tis. lety)

* Domestikace

- samovolná
- násilná

Podmínky nutné pro započetí domestikace

* Ze strany člověka

- kulturní (mentální) vyspělost
- ekonomická úroveň
- způsob života
- potřeba

* Ze strany zvířat

- přítomnost vhodných zvířat

* Fáze domestikačního procesu

- držení v zajetí
- krocení
- rozmnožování
- řízená reprodukce

Změny v průběhu domestikace

- * Morfologické
- * Fyziologické
- * Etologické

Nomenklatura domácích zvířat

- * Formy divokých předků *Canis lupus f. familiaris*
- * Společné označení s předky *Canis lupus*
- * Jména nezávislá na předcích *Canis familiaris*

Centra domestikace a původ důležitých druhů

* Nejstarší domácí druhy - Přední Asie asi před 11 500 lety

Vlk
Canis lupus

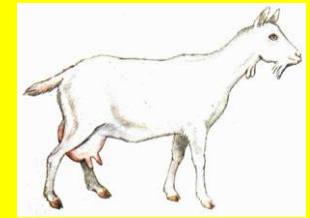
Pes domácí
C. lupus f. familiaris

Koza bezoárová
Capra aegagrus

Koza domácí
C. aegagrus f. hircus

Ovce obecná
Ovis ammon orientalis

Ovce domácí
O. ammon f. aries

Centra domestikace a původ důležitých druhů

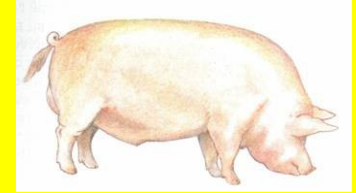
* Náročnější druhy - Přední Asie asi před 10 000 lety

Prase divoké
Sus scrofa

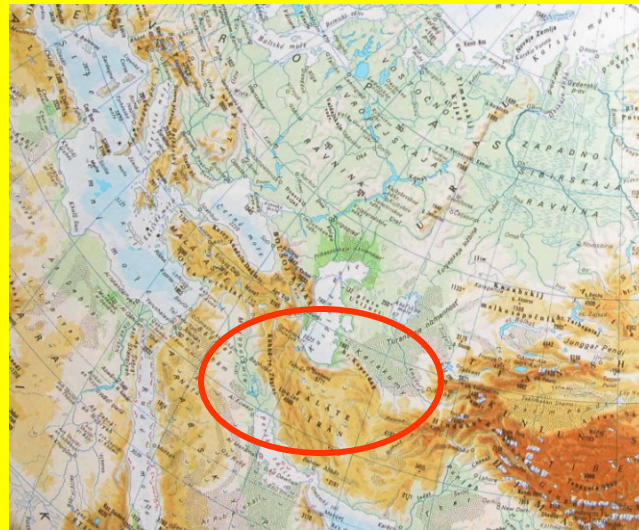
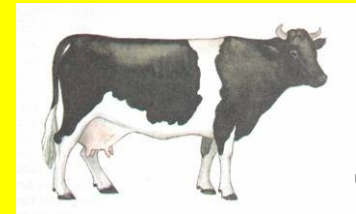
Prase domácí
S. scrofa f. domestica

Tur divoký
Bos primigenius

Tur domácí
B. primigenius f. taurus

Centra domestikace a původ důležitých druhů

* Osel, kůň a velbloudi - 5000 až 8000 let

Osel africký
Equus africanus

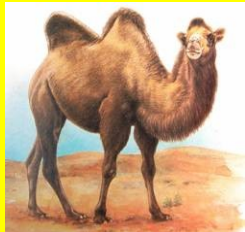
Osel domácí
E. africanus f. *asinus*

Kůň obecný
Equus ferus

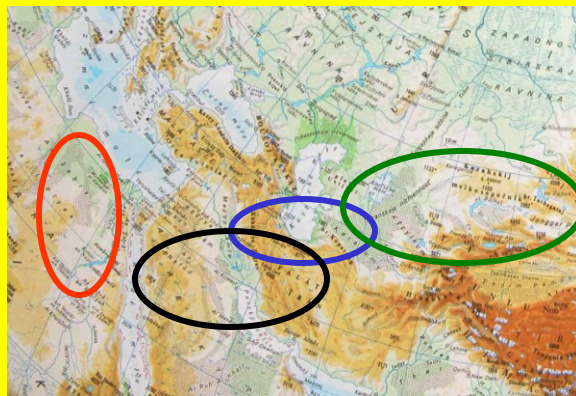
Kůň domácí
E. ferus f. *caballus*

Velbloud drabař
Camelus ferus

Velbloud dvouhrbý
C. ferus f. *dromedarius*
V. jednohrbý
C. ferus f. *bactriana*

Centra domestikace a původ důležitých druhů

* Zvláštní případy - kočka, králík a fretka

Kočka divoká
Felis silvestris
(4-6000)

Kočka domácí
F. silvestris f. catus

Králík divoký
Oryctolagus cuniculus
(3000)

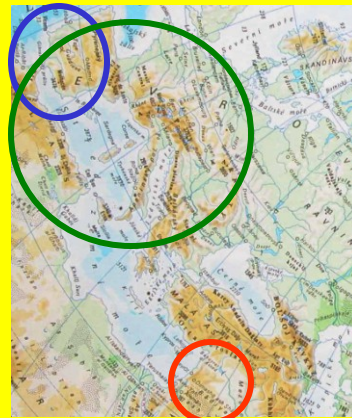
Králík domácí
O. cuniculus f. domestica

Tchoř tmavý
Mustela putorius
(3000)

Fretka
M. putorius f. furo

Centra domestikace a původ důležitých druhů

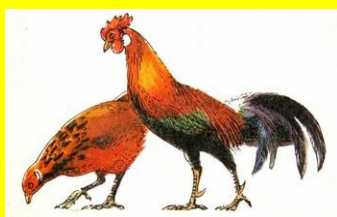
* Nejstarší domácí ptáci

Holub skalní
Columba livia
(6-7000)

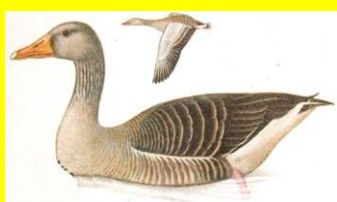
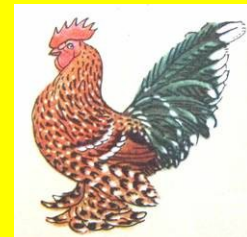
Holub domácí
C. livia f. *domestica*

Kur obecný
Gallus gallus
(6000)

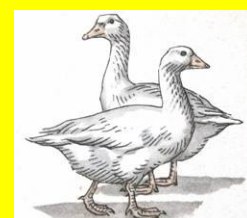
Kur domácí
G. gallus f. *domestica*

Husa velká
Anser anser
(5000)

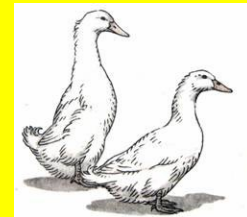
Husa domácí
A. anser f. *domestica*

Kachna divoká
Anas platyrhynchos
(4-5000)

Kachna domácí
A. platyrhynchos f. *domestica*

Centra domestikace a původ důležitých druhů

* Druhy amerického původu, asi 2000 let

Morče peruánské
Cavia tschudii

Morče domácí
C. tschudii f. *porcellus*

Pižmovka velká
Cairina moschata

Pižmovka domácí
C. moschata f. *domestica*

Krocan divoký
Meleagris gallopavo

Krocan domácí
M. gallopavo f. *domestica*

Centra domestikace a původ důležitých druhů

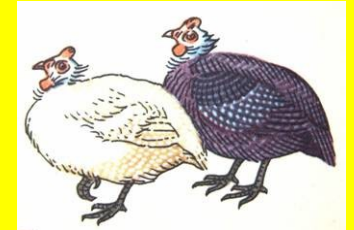
* A co perlička ? Asi 3000 let

Perlička kropenatá
Numida meleagris

Perlička domácí
N. meleagris f. domestica

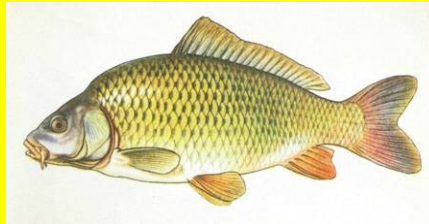
Centra domestikace a původ důležitých druhů

* Včela, bourec, kapr a další druhy

Včela medonosná
Apis mellifera (5-8000)

Kapr obecný
Cyprinus carpio (2000)

Bourec morušový
Bombyx mori (3000)

Laboratorní zvířata

Laboratorní myš
Mus musculus var. *alba*

Křeček zlatý
Mesocricetus auratus